

Transparența totală în ceea ce privește deținătorii de afaceri

Emiterea de noi acțiuni la purtător, precum și efectuarea de operațiuni cu acțiuni la purtător existente sunt interzise de la data de 21 iulie 2019. Toate acestea, ca urmare a intrării în vigoare a Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative („Legea 129/2019”).

Toți acționarii care dețin acțiuni la purtător au obligația de a le depune la sediul societății emitente în termen de 18 luni de la intrarea în vigoare a Legii 129/2019, sub sancțiunea anularii și a pierderii drepturilor aferente acțiunilor la purtător nedepuse în termen.

Legea 129/2019 prevede ca acțiunile la purtător astfel depuse vor fi convertite în acțiuni nominative și ca – la expirarea termenului de 18 luni –, consiliul de administrație al societății va înregistra respectivii acționari în registrul acționarilor împreună cu toate datele de identificare cerute de lege. Nerespectarea de către societăți a obligației de conversie în termenul de 18 luni atrage sancțiunea dizolvării societății.

Nu am putut să nu remarcăm tehnica nefericită de redactare legislativă, deoarece consiliul de administrație are obligația de a înscrie acționarii în registru la data expirării termenului de 18 luni, în timp ce sancțiunea dizolvării societății apare în cazul neîndeplinirii acestei obligații până la expirarea termenului de 18 luni. De asemenea, un alt semn de întrebare poate fi ridicat de momentul efectiv în care are loc conversia acțiunilor, deoarece – în cazul în care acțiunile la purtător vor putea fi convertite numai la momentul expirării termenului de 18 luni menționat mai sus –, acest fapt echivalează cu faptul că dreptul acționarilor de a vinde aceste acțiuni este restrâns pe întreaga perioadă de dinaintea conversiei, având în vedere că Legea 129/2019 prevede că de la data intrării în vigoare sunt interzise operațiunile cu acțiuni la purtător.

Este interesant de menționat că scoaterea acțiunilor la purtător în afara legii nu este o cerință expresă a reglementărilor europene, ci doar modul în care statul român a ales să implementeze cerința potrivit căreia "*Statele membre iau măsuri de prevenire a utilizării abuzive a acțiunilor la purtător și a warantelor pe acțiuni la purtător*". Cu toate acestea, este de reținut faptul că emiterea de către o societate de acțiuni la purtător este calificată potrivit reglementărilor europene ca un factor caracteristic situațiilor cu risc potențial marit de spălare a banilor și de finanțare a terorismului.

O altă noutate adusă de Legea 129/2019 este întocmirea registrului beneficiarilor reali. Acest registru va fi ținut de Oficiul Național al Registrului Comerțului și va putea fi accesat în conformitate cu normele privind protecția datelor cu caracter personal, cu titlu gratuit, de orice persoană sau organizație care poate demonstra un interes

legitim. Registrele beneficiarilor reali trebuie sa devina operaționale în termen de 120 de zile de la data intrării în vigoare a Legii 129/2019.

În cazul societăților prevazute în Legea societăților nr. 31/1990, beneficiarii reali ai acestora sunt (i) persoanele fizice care dețin sau controlează în cele din urmă persoana juridică (cu excepția persoanelor juridice ale caror acțiuni sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată), criteriu care se considera îndeplinit în cazul deținerii a cel puțin 25% din acțiuni plus o acțiune sau participația în capitalurile proprii ale persoanei juridice într-un procent de peste 25% sau (ii) în cazul în care nu se identifica nicio persoană fizică în conformitate cu punctul (i), persoana sau persoanele fizice care asigură conducerea societății.

Societățile beneficiază de un termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a Legii 129/2019, în care pot să transmită o declarație privind datele de identificare ale beneficiarilor reali spre înregistrare în Registrul beneficiarilor reali ai societăților.

Ulterior, declarația privind beneficiarul real al persoanei juridice va trebui depusă (i) la înmatricularea societății, (ii) anual, în termen de 15 zile de la aprobarea situațiilor financiare anuale și (iii) ori de câte ori intervine o modificare privind beneficiarul real al persoanei juridice, în termen de 15 zile de la data respectivei modificări.

Sarcina transmiterii declarației privind beneficiarul real aparține reprezentanților legali ai societăților supuse obligației de înregistrare a beneficiarului real, iar netransmiterea acesteia constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 5.000 lei la 10.000 lei. De asemenea, în cazul în care – în termen de 30 de zile de la data aplicării sancțiunii contravenționale –, reprezentantul persoanei juridice nu a depus declarația privind datele de identificare ale beneficiarului real, la cererea Oficiului Național al Registrului Comerțului, tribunalul va putea pronunța dizolvarea societății.

Având în vedere toate aceste modificări de paradigma aduse de Legea 129/2019, credem cu putere că în viitor va fi foarte complicat, spre imposibil să poată fi ascuns deținătorul unei afaceri, iar acest lucru de datorează atât faptului că nu va mai avea nicio utilitate interpunerea uneia sau mai multor companii între o persoană fizică și o anumită societate (bine cunoscutele lanțuri de deținere), deoarece beneficiarul real, persoana fizică de la capatul lanțului va trebui înregistrat în registrul special indiferent de faptul că deținerea sa este directă sau indirectă, cât și faptului că, prin interzicerea acțiunilor la purtător, toți acționarii unei societăți vor și înregistrați în registrul acționarilor acesteia.